

Tlf: 63 12 71 00
odense@bdo.dk
www.bdo.dk

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab
Fælledvej 1
DK-5000 Odense C
CVR-nr. 20 22 26 70

FYNBUS

Beretning nr. 10

(side 146 - 156)

Beretning for regnskabsåret 2015

	Side
1 INDLEDNING	146
2 LØBENDE REVISION.....	147
2.1 Regnskabsføring og interne kontroller	147
2.1.1 Generelt	147
2.1.2 Test af forretningsgange	147
2.1.3 Beholdningseftersyn	148
2.1.4 Drøftelser med ledelsen om besvigelser	148
2.2 Afregning med DSB.....	148
3 ÅRSREGNSKABSREVISION.....	149
3.1 FynBus årsregnskab for 2015	149
3.2 Konklusion på revision af årsregnskabet for 2015	149
3.3 Revision af årsregnskabet	149
3.3.1 Årsregnskabets opbygning og indhold	149
3.4 Driftsindtægter og -udgifter mv.	150
3.4.1 Lønninger og vederlag	150
3.4.2 Byrdefordeling	151
3.5 Balancens poster	151
3.5.1 Materielle og immaterielle anlægsaktiver	151
3.5.2 Finansielle anlægsaktiver	151
3.5.3 Likvide beholdninger	152
3.5.4 Øvrige omsætningsaktiver	152
3.5.5 Hensatte forpligtelser	152
3.5.6 Gældsforpligtelser	152
3.5.7 Egenkapital	153
3.6 Bestyrelsesprotokol	153
3.7 Ledelsens regnskaberklæring og ikke-korrigerede fejl i årsregnskabet	153
4 FORVALTNINGSREVISION.....	154
4.1 Gennemgang af regler for rejser og repræsentation	154
5 ERKLÆRINGS- RÅDGIVNINGS- OG ASSISTANCEOPGAVER	154
6 ØVRIGE OPLYSNINGER.....	155
6.1 Habilitet mv.	155
7 REVISIONENS BEMÆRKNINGER.....	156

Til
Bestyrelsen for FynBus

1 Indledning

I henhold til Lov om Trafikselskaber og revisionsregulativet for FynBus afgives hermed beretning om den udførte revision for regnskabsåret 2015.

Revisionen udføres ved stikprøver med det formål at vurdere og efterprøve, om interne forretningsgange og kontrolsystemer fungerer hensigtsmæssigt og betryggende. Endvidere vurderes og efterprøves det, om trafikselskabets dispositioner vedrørende regnskabsmæssige forhold mv. er i overensstemmelse med bestyrelsens bevillinger og øvrige beslutninger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

I forbindelse med revisionen skal det vurderes, om udførelsen af bestyrelsens beslutninger og den øvrige forvaltning af trafikselskabets anliggender er varetaget på en økonomisk hensigtsmæssig måde.

Derudover skal revisionen sikre, at det aflagte regnskab ikke indeholder væsentlige fejl, dvs. at regnskabet er korrekt og giver et retvisende billede af trafikselskabets samlede økonomiske resultat og stilling.

2 Løbende revision

2.1 Regnskabsføring og interne kontroller

2.1.1 Generelt

FynBus har egen administration, men har indgået samarbejdsaftale med Region Syddanmark om brug af økonomisystem og lønsystem.

Revisionen har til formål at undersøge og vurdere, om FynBus' rapporteringssystemer, forretningsgange og interne kontroller fungerer forsvarligt. Formålet hermed er at påse, hvorvidt der forefindes korrekte, troværdige og rettidige bogholderiregistreringer som grundlag for regnskabsaflæggelsen.

For at efterprøve dokumentationen for regnskabsføringens rigtighed har vi revideret et antal bogføringsbilag. Revisionen er udført ved stikprøver i det omfang, gældende forskrifter ikke har været til hinder herfor, og vi i øvrigt har fundet det forsvarligt.

Det er vores vurdering, at de tilrettelagte og beskrevne forretningsgange samt interne kontroller er indrettet på en god og hensigtsmæssig måde i forhold til administrationens størrelse. Der er tilrettelagt et fornuftigt ledelsestilsyn, og det er vores vurdering, at de forskellige procedurer og forretningsgange løbende tilpasses organisationens udvikling.

Vi skal gøre opmærksom på, at der ikke i alle tilfælde er etableret en fuldstændig funktionsadskillelse mellem disponerende, registrerende og kontrollerende funktioner i FynBus. Den manglende funktionsadskillelse er begrundet i en afvejning mellem forretningsmæssig hensigtsmæssighed og risici. Manglende funktionsadskillelse forøger risikoen for fejl som følge af tilsigtede eller utilsigtede handlinger eller mangler. Ledelsen har etableret interne kontroller til imødegåelse af disse risici. Bl.a. er der etableret udvidede kontroller omkring afregning til entreprenører, som udgør en væsentlig del af FynBus' økonomiske aktivitet. Vi har under vores revision ikke konstateret fejl som følge af besvigelser.

Revisionen har ikke givet anledning til yderligere bemærkninger

2.1.2 Test af forretningsgange

FynBus har beskrevet centrale forretningsgange, hvorfor vi ved den løbende revision bl.a. har valgt at efterprøve reglerne omkring attestation og anvisning, afregning af entreprenører samt forretningsgangene omkring løn. Vi har foretaget en overordnet vurdering af forretningsgangene for løn og valgt at efterprøve, om disse er hensigtsmæssige og betryggende i kontrolmæssig henseende.

Vi har konstateret, at FynBus' forretningsgange omkring attestation og anvisning samt løn og entreprenører generelt er tilrettelagt betryggende og hensigtsmæssigt. Omkring attestation og anvisning er det vores vurdering, at praksis er tilrettelagt, så det tilgodeser områdets kompleksitet og væsentlighed.

Vores revision har ikke givet anledning til bemærkninger.

2.1.3 Beholdningseftersyn

Revisionens formål er at kontrollere, om de interne regler overholdes, herunder at kassebeholdningen dagligt afstemmes.

Den 15. december 2015 foretog vi et uanmeldt revisionsbesøg hos Kundecenter Odense, hvor de likvide beholdninger blev optalt, ligesom vi efterprøvede de beskrevne detailbestemmelser. Samtidig har vi i forbindelse med eftersynet kontrolleret og vurderet, om FynBus' udarbejdede afstemninger vedrørende øvrige likvide konti var i overensstemmelse med bogføringen på eftersynsdagen.

Vores revision har ikke givet anledning til bemærkninger.

2.1.4 Drøftelser med ledelsen om besvigelser

Under revisionen har vi forespurgt ledelsen om risikoen for besvigelser, og ledelsen har over for os oplyst, at der efter dennes vurdering ikke er særlig risiko for, at årsregnskabet kan indeholde væsentlig fejlinformation som følge af besvigelser.

Vi har under vores revision ikke konstateret forhold, der kunne indikere eller vække mistanke om besvigelser af væsentlig betydning for informationerne i årsregnskabet.

2.2 Afregning med DSB

Ved den seneste revision konstateret vi, at der i løbet af 2014 har været en uoverensstemmelse mellem FynBus og DSB omkring afregning for primært periodekort, der anvendes til bus og tog.

På baggrund af en stikprøvetælling foretaget af COWI i 2013 har DSB opgjort, at FynBus har afregnet 6.167 tkr. for lidt til DSB. Dette beløb svarer til, at der skulle være sket en stigning i anvendelse af periodekort, udstedt af FynBus, i DSBs toge på 26 %. Dette er ikke i overensstemmelse med FynBus' egne registreringer.

FynBus har i løbet af 2015 været i dialog med DSB og der er indgået et kompromis som ligger på 3 mio. kr. Sammen med de øvrige reguleringer der har været for tidligere år, er mellemværendet med DSB, vurderet til at være netto under 100 tkr.

Der præsenteres derfor ikke noget i regnskabet herom.

Vi er på det foreliggende grundlag enig i præsentationen.

Vores revision har ikke givet anledning til yderligere bemærkninger.

3 Årsregnskabsrevision

3.1 FynBus årsregnskab for 2015

Det reviderede regnskab for 2015 udviser følgende hovedtal i tkr.:

(-=overskud)	2015	2014
Regnskabsopgørelse	31.090	2.757
Balance	Ultimo 2015	Ultimo 2014
Anlægsaktiver	132.137	57.666
Omsætningsaktiver	187.792	224.486
Egenkapital	1.883	3.856
Hensatte forpligtelser	220.707	229.536
Langfristede gældsforpligtelser	11.725	12.462
Kortfristede gældsforpligtelser	85.614	36.298

3.2 Konklusion på revision af årsregnskabet for 2015

Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger af betydning for revisionspåtegningen. Vores kommentarer vedrørende revisionen af årsregnskabet fremgår af efterfølgende afsnit.

Hvis bestyrelsen godkender årsregnskabet i den foreliggende form, og der ikke fremkommer yderligere oplysninger under behandlingen af årsregnskabet, vil vi forsyne det med en påtegning uden forbehold, men med supplerende oplysninger om forståelse af revisionen i henhold til normal praksis.

3.3 Revision af årsregnskabet

3.3.1 Årsregnskabets opbygning og indhold

Vi har undersøgt, om trafikelskabets regnskabsaflæggelse er foretaget i overensstemmelse med formkravene i kravene i bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision mv. Vi har fulgt op på, om der i forhold til regnskabet for 2015 er foretaget ændringer i trafikelskabets regnskabspraksis. Det er endvidere vurderet, om de foretagne ændringer er i overensstemmelse med bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision mv. og om de er tilstrækkeligt belyst i regnskabsaflæggelsen.

Den talmæssige korrekthed og sammenhængen mellem regnskabet og de enkelte poster er kontrolleret ved brug af det foreliggende regnskabsmateriale. Det er påset, om regnskabets udgifter og indtægter har hjemmel i de vedtagne bevillinger, og om de er i overensstemmelse med gældende love og bestemmelser samt indgåede kontrakter m.m. Vi har påset, om de i balancen opførte aktiver og passiver har været undergivet fornøden kontrol. Endvidere har vi undersøgt, om de forpligtelser, bl.a. garantiforpligtelser, eventualrettigheder og leasingaftaler, der os bekendt påhviler trafikelskabet, er korrekt registreret. Vi har anvendt regnskabsanalytiske revisionsmetoder for at minimere den samlede revisionsrisiko. Via detailrevision har vi supplerende indhentet dokumentation for udvalgte enkeltposter i regnskabet og for lovligheden heraf. De typisk anvendte metoder har her været afstemninger, analyser af konti mv., fysisk kontrol, efterregning, stikprøvevis kontrol af bilag samt gennemgang af skriftlige aftaler.

Det er vores opfattelse, at trafikskabet FynBus' regnskabsaflæggelse generelt er foretaget i overensstemmelse med bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision mv.

Med hensyn til hensatte forpligtelser har FynBus valgt at anvende den beregnede pensionsats oplyst af pensionskassen, idet der ikke længere er en lovmæssig fastlagt pensionsats.

Vi skal gøre opmærksom på, at FynBus i lighed med sidste regnskabsår har fraveget budget- og regnskabssystemets regler i forbindelse med periodisering af eksternt finansierede projekter.

Det er vores vurdering, at fravigelsen ikke har væsentlig betydning for regnskabet.

Vores revision har ikke givet anledning til yderligere bemærkninger.

3.4 Driftsindtægter og -udgifter mv.

Vedrørende de samlede driftsindtægter og -udgifter har vi analyseret resultatopgørelsen, undersøgt udvalgte konti og gennemgået bilag i det omfang, vi har fundet det nødvendigt, bl.a. med henblik på at vurdere, hvorvidt dele af de afholdte udgifter burde være indregnet i balancen.

Generelt har vores analyse og stikprøvevise gennemgang vist, at der er sket korrekt bogføring i driftsregnskabet. Der er ikke fundet udgifter, som rettelig burde have været aktiveret i balancen.

Vores revision har ikke givet anledning til bemærkninger.

3.4.1 Lønninger og vederlag

Vi har vurderet trafikskabets forretningsgang på området til sikring af, at der er etableret fornuftige interne kontroller.

Løn til ledelse og andre nøglepersoner, der træffer beslutning om eller på anden vis kan påvirke lønudbetalingen og vederlag til bestyrelsen for 2015 er efterprøvet ved stikprøver for korrekt udbetaling iht. kontrakter og gældende regler i øvrigt.

Det er undersøgt, om lønsystemet er afstemt til bogholderiet/årsregnskabet.

Det er endvidere påset, at de til SKAT afgivne oplysninger om løn mv. er afstemt, ligesom det er kontrolleret, at tilbageholdt A-skat mv. er afregnet og afstemt.

Den stikprøvevise gennemgang af lønudbetalingerne og vederlag til bestyrelsen viste ikke fejludbetalinger. De nødvendige afstemninger af lønsystemet i forhold til bogholderiet/årsregnskabet er foretaget. Det er endvidere dokumenteret, at der er overført korrekte oplysninger om lønforhold mv. til SKAT. Samtidig er årets tilbageholdelse og afregning af A-skat mv. dokumenteret.

Vores revision har ikke givet anledning til bemærkninger.

3.4.2 Byrdefordeling

Omkostningsfordelingen mellem kommuner og region bygger på hidtidig praksis.

Vi har gennemgået den endelige opgørelse og påset at der er sammenhæng mellem bogføringen og det anvendte grundlag for byrdefordeling.

Det er vores vurdering, at byrdefordelingen i al væsentlighed er foretaget korrekt og i overensstemmelse med bestyrelsens beslutninger.

3.5 Balancens poster

Trafikskabets balance er primært revideret ved at sikre, at der foreligger afstemninger for samtlige balancekonti. For at sikre korrekt udvisende i regnskabet er der så vidt muligt foretaget stikprøvevis gennemgang af de specificerede beløb til eksternt materiale, og trafikskabets forretningsgange og ledelsestilsyn er vurderet.

Vi har modtaget afstemning for samtlige balancekonti. Den stikprøvevise kontrol bekræfter indhold og beløb for de enkelte konti. Det er vores vurdering, at FynBus' forretningsgange, ledelsestilsyn og egne kvalitetskontroller har sikret en god kvalitet i afstemningerne.

Vores revision har ikke givet anledning til bemærkninger.

3.5.1 Materielle og immaterielle anlægsaktiver

Det er påset, at de opførte aktiver er registreret i overensstemmelse med de foreliggende specifikationer. Disse specifikationer er kontrolleret, og der er foretaget kontrol af tilgange, afgang, afskrivning og andre ændringer.

Det er vores vurdering, at trafikskabets materielle og immaterielle anlægsaktiver er korrekt optaget og periodiseret i årsregnskabet.

Vores revision har ikke givet anledning til bemærkninger.

3.5.2 Finansielle anlægsaktiver

De finansielle anlægsaktiver vedrører aktier i Rejsekort A/S, samt ansvarligt lån til Rejsekort A/S. Tidligere har Fynbus' andel af aktiekapitalen i Rejsekort A/S udgjort 18 tkr., men som følge af Fynbus' indtræden i Rejsekort A/S, er der sket yderligere kapitalindsud i form af ansvarligt lån og yderligere aktiekapital.

Det er påset, at finansielle anlægsaktiver er værdiansat i overensstemmelse med gældende regnskabspraksis. Vi har gennemgået de overførsler der er foretaget til Rejsekort A/S og afstemt til oplysninger i regnskabet.

Vores revision har ikke givet anledning til bemærkninger.

3.5.3 Likvide beholdninger

Det er kontrolleret, at alle likvide aktiver er korrekt optaget og periodiseret i regnskabet, og der er så vidt muligt foretaget kontrol til ekstern dokumentation.

Det er vores vurdering, at de likvide beholdninger er korrekt optaget og periodiseret i regnskabet.

Vores revision har ikke givet anledning til bemærkninger.

3.5.4 Øvrige omsætningsaktiver

Det er ved stikprøver påset, at tilgodehavender er registreret og indregnet i balancen iht. regnskabspraksis på området.

Det er vores vurdering, at tilgodehavender er korrekt optaget og periodiseret i regnskabet.

Vores revision har ikke givet anledning til bemærkninger.

3.5.5 Hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser udgøres af FynBus' pensionsforpligtelse i forbindelse med tjenestemænd. Forpligtelsen er opgjort til 244 mio. kr. i forbindelse med en aktuarmæssig opgørelse i 2012. FynBus følger indenrigsministeriets regler for aktuarmæssig opgørelse af tjenestemandspensioner, hvilket betyder at der kun bliver lavet nye beregning hvert 5. år. Dette sker først igen i 2017. En ny beregning kan medføre en øget regulering af forpligtelsen, som ikke i dag er afspejlet i regnskabet. I 2014 blev forpligtelsen reguleret med 7 mio. kr. så forpligtelsen primo 2015 udgjorde 230 mio. kr.

Der er i 2015 ikke foretaget en ny aktuarmæssig opgørelse. Forpligtelsen er reguleret i 2015 med 9 mio. kr. til 221 mio. kr. Reguleringen udgøres af netto ind- og udbetalingerne af pensioner.

Det er vores opfattelse, at pensionsforpligtelsen er opgjort i overensstemmelse med gældende bestemmelser og trafikskabsregnskabspraksis.

Vores revision har ikke givet anledning til bemærkninger.

3.5.6 Gældsforpligtelser

Vi har undersøgt, om de forpligtelser, der os bekendt påhviler trafikskabsregnskabet, er korrekt registreret og klassificeret.

Vi har påset, om forpligtelser vedrørende leasing er korrekt registreret i regnskabet, og om der er sket korrekt registrering i omkostningsregnskabet.

Endvidere har vi påset, at der er henlagt til skyldige feriepenge.

Det er vores vurdering, at gældsforpligtelserne er indregnet i regnskabet iht. trafikskabsregnskabspraksis og i overensstemmelse med gældende regler.

Vores revision har ikke givet anledning til bemærkninger.

3.5.7 Egenkapital

Vi har påset, at trafikskabet har afstemt og specificeret egenkapitalen. Der er i regnskabet via egenkapitalen bl.a. foretaget regulering af tjenestemandspensionsforpligtelsen og optagelse af tilgodehavende hos Odense Kommune i samme forbindelse samt afskrivninger vedrørende anlægsaktiver, registrering af ikke opkrævet ejerbidrag/rammestyning samt overførsel af driftsresultatet for 2015.

Det er vores opfattelse, at de direkte posteringer på egenkapitalen er foretaget på et korrekt grundlag.

Vores revision har ikke givet anledning til bemærkninger.

3.6 Bestyrelsesprotokol

Bestyrelsens beslutningsprotokol indtil og med mødet den 11. februar 2016, har vi gennemgået og påset, at beslutninger af økonomisk karakter er truffet inden for vedtægterne og almindeligt gældende regler.

Endvidere er det påset, at de trufne beslutninger er gennemført inden for de givne forudsætninger.

Vi har påset, at revisionsprotokollat vedrørende 2014 (side 134 - 145) har været forelagt og godkendt af bestyrelsen den 25. marts 2015.

3.7 Ledelsens regnskabserklæring og ikke-korrigerede fejl i årsregnskabet

I forbindelse med revisionen af årsregnskabet har vi anmodet den daglige ledelse om at bekræfte en række oplysninger inden for særligt vanskeligt reviderbare områder, eksempelvis eventualforpligtelser og retssager samt regnskabsposter, hvortil der knytter sig særlig risiko eller usikkerhed. Ledelsen har erklæret, at årsregnskabet ikke indeholder ikke rettede fejl af betydning.

4 Forvaltningsrevision

Ledelsen har ansvaret for, at der etableres retningslinjer og procedurer, der sikrer, at der tages skyldige økonomiske hensyn ved selskabets forvaltning af midlerne. I forbindelse med den finansielle revision af FynBus' årsregnskab for 2015 har vi foretaget en vurdering af, hvorvidt der for udvalgte områder er taget skyldige økonomiske hensyn ved driften af FynBus.

I overensstemmelse med god offentlig revisionsskik og bestemmelserne i FynBus' revisionsregulativ har vi for udvalgte forvaltningsområder undersøgt, om selskabet har etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning.

Vores arbejde er udført med henblik på at opnå begrænset sikkerhed for, at forvaltningen på de udvalgte områder er varetaget på en økonomisk hensigtsmæssig måde.

4.1 Gennemgang af regler for rejser og repræsentation

Vi har som led i vores revision for 2015 haft fokus på selskabets regler og procedure for rejse og repræsentationsudgifter.

Vi har påset at selskabet har nedskrevne procedurer for området og vi har stikprøvevis påset at disse regler følges. Vi har primært haft fokus på ledende medarbejdes anvendelse af rejser og repræsentation.

Vi har i den forbindelse stødt på f.eks. indkøb af gaver til folk der deltager i spørgeskemaundersøgelser m.v. og påset at forholdet behandles skattemæssigt korrekt.

Gennemgangen af dette specifikke område har ikke givet anledning til bemærkninger.

Samlet konklusion på forvaltningsrevision

Ved den udførte forvaltningsrevision er vi ikke blevet bekendt med forhold, der giver os anledning til at konkludere, at forvaltningen i 2015 på de områder, vi har undersøgt, ikke er varetaget på en økonomisk hensigtsmæssig måde.

5 Erklærings- rådgivnings- og assistanceopgaver

Siden afgivelsen af vores revisionsprotokollat af 25. marts 2015 har vi udført følgende opgaver for FynBus:

- Revisorerklæring vedrørende pensionsforpligtelse.
- Revisorerklæring i forbindelse med ungdomskort.
- Revisorerklæring i forbindelse med rejsekortet.
- Revisorerklæring i forbindelse med projekt for uddannelsesruter i tyndt befolkede områder

Forinden accept af ovennævnte arbejder har vi særskilt vurderet betydningen heraf for vores uafhængighed.

6 Øvrige oplysninger

6.1 Habilitet mv.

Vi skal i forbindelse med revisionen erklære:

- at vi opfylder lovgivningens habilitetsbestemmelser,
- at vi under revisionen har modtaget alle de oplysninger, vi har anmodet om, og
- at vi har iværksat foranstaltninger til sikring af, at BDO ikke har leveret ydelser omfattet af revisorlovens § 21 stk. 1 til FynBus

7 Revisionens bemærkninger

Den udførte revision har ikke givet anledning til bemærkninger.

Odense, den 6. april 2015

BDO
Statsautoriseret revisionsaktieselskab

Peter Damsted
Statsautoriseret revisor

Nærværende revisionsberetning side 146 - 156 er gennemlæst af nedennævnte medlemmer af bestyrelsen den 6. april 2015

Morten Andersen
Formand

Poul Andersen
Næstformand

Hans Bjerregaard

Anders W. Berthelsen

Jan Ole Jakobsen

Niels Bebe

Kristian Grønbæk Andersen

Kristian Nielsen

Per Jespersen